

TOPONÍMIA DELS POBLES VALENCIANS

BENIARDÀ

LA MARINA BAIXA

**AJUNTAMENT
DE BENIARDÀ**

**INSTITUT
CARTOGRÀFIC
VALENCIÀ**

ACADÈMIA VALENCIANA DE LA LLENGUA
SECCIÓ D'ONOMÀSTICA

COORDINACIÓ I GESTIÓ
Unitat de Recursos Lingüísticotècnics

RECULL I TEXT
Maria Antònia Cano Ivorra
Maria Isabel Guardiola Savall
Josep Martines Peres

MAQUETACIÓ
Esperança Martínez Molina

© Acadèmia Valenciana de la Llengua

Col·lecció: Onomàstica
Sèrie: Toponímia dels Pobles Valencians
Beniardà, 275

Editat per: Publicacions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua
Av. de la Constitució, 284
46019 València
Tel.: 961 983 546
Adreça electrònica: avl@avl.gva.es

Amb la col·laboració de l'Ajuntament de Beniardà

ISBN: 978-84-482-6994-4
Depòsit legal: V-2854-2024
Impressió: Logik Graphics

www.avl.gva.es

BENIARDÀ

Beniardà és una localitat de la Marina Baixa, enclavada al bell mig de la vall de Guadalest, al començament de l'embassament del riu homònim i entre les serres de Serrella, Xortà i Aitana. El terme municipal ocupa un total de 15,7 km² de terreny muntanyós, que convida al senderisme. Limita al nord amb Famorca i Castell de Castells; a l'oest, amb Confrides; al sud, amb Benimantell i Benifato, i a l'est, amb Benimantell. Els cims més alts són els que se situen en Serrella (la Mallada del Llop, de 1.307 metres), i en la serra de Xortà (la penya de Menorca, de 1.165 metres). No obstant això, el poble es troba a una altitud de 464 metres per damunt del nivell del mar, la més baixa de tota la vall. La pluviometria anual està vora els 600 l/m² i el reguen les fonts del Ginebre, del Sitjar, dels Alberets o de la Canal.

L'origen del municipi és una alqueria musulmana lligada al castell de Guadalest, que va quedar despoblada després de l'expulsió dels moriscos el 1609. Hi ha testimonis de nombrosos despoblats que conserven la particularitat del seu origen en el nom: *la Mesquita*, *Muixaraques*, *Benimussa*, *Beniàssim*, *Beniqueix*... La repoblació cristiana posterior, de procedència en gran part mallorquina, el va configurar amb parròquia pròpia el 1612, i el 1637 es va independitzar del Castell de Guadalest.

El nombre d'habitants, coneguts com a *beniarduts* i *beniardudes*, ha anat variant al llarg dels anys. La construcció de l'embassament a mitjan segle XX provocà que s'arribara als cinc-cents i escaig habitants, població que va anar minvant fins als 252, segons el cens del 2023. L'economia local se centra en l'agricultura, predominantment de secà, tot i que, com tots els pobles de la vall, també es viu del turisme de la veïna localitat del Castell de Guadalest.

L'urbanisme del poble manté la fisonomia àrab, i encara es poden trobar restes de la muralla, formant part de la qual hi ha l'actual campanar de l'església, que conserva espilleres en un dels costats, i la torre, sobre la qual s'ha edificat una casa. També es pot visitar l'església de Sant Joan Baptista, del segle XVI.

La gastronomia és la típica de la contornada: l'olleta de blat, les pilotes de dacsa i els minxos, que són coquetes de farina de dacsa, o mesclada amb blat, escaldades i farcides amb verdura (bledes, col i espinacs), ou dur i saladura (melva, anxova o tonyina) o sobrassada, entre altres plats. Les festes patronals se celebren la primera setmana d'agost en honor de la Mare de Déu del Roser.

ELEMENTS FÍSICS

Orografia

Arrant de Pacala
Aspres de Famorca
Colladet de Sardina
Costera de Jaume
Cova de la Ximenera
Cova de Toni
Covatelles de Famorca
Coveta Negra
el Pla de l'Espinar
el Tord
els Guinxons
la Cremada de Gorgues
les Covatelles
Lloma de Sacanyar
Lloma del Carrascal
Morrets de Pastor
Morro de les Mentires
Morro de Xorquet
Morro Mano
Pas del Xic
Penya de Blaconc

Penya de Felip
Penya de l'Àguila
Penya de l'Altar Gelat
Penya de Martí
Penya de Menorca
Penya de Migjorn
Penya del Castellet
Penya del Gordo
Penya del Tort
Penya Foradada
Penyeta de l'Hedra
Penyó de la Neu
Penyó Gelat
Portet de Castells
Racó d'Ametla
Recingle de Guitarra
Recingle Verd
Serra de Xortà
Serrella
Tossalet Alt

Hidrografia natural

Barranc d'Halem
Barranc de Betunes
Barranc de l'Anouer
Barranc de la Canal
Barranc de la Coveta de Migjorn
Barranc de la Favara
Barranc de les Dos Moles
Barranc de les Marjals
Barranc de les Mates
Barranc de Salines
Barranc del Castellet
Barranc del Pla de les Botges
Barranc del Pullent

Barranc del Racó de la Figuera
Barranc del Sitjar
Barranc del Xic
Barranc dels Alberets
Barranquet de Beniardà
Font d'Ors
Font de Beltrà
Font de Blaconc
Font de la Canal
Font de la Mesquita
Font de Toni
Font del Ginebre
Font del Sitjar

Font dels Alberets
Font Roja

Riu de Guadalest

Hidrografia artificial

els Pous
Embassament de Guadalest

Pou de Neu

PRESENCIA HUMANA

Poblament

Beniardà
Beniàssim
Benimussa
Casa de Vicent Seguí
Caseta del Tio Alcoià
Corral de Senabre
Corral del Margato

Corralet de Jorro
Corrals del Carrascal
el Morer
la Capellana
Mas de Gorgues
Mas de Patrici

Partides i paratges

Bancal del Dentillat
Beniqueix
Blaonc
el Boiret
el Carrascal
el Colladet
el Collado
el Fondo
el Garroferal
el Garroferal del Recordí
el Maurar
el Muladar
el Pinar de Carabina
el Pinar de Cop
el Pla de Vidal
el Pla del Pi
el Pla Roig
el Pullent

el Tros dels Leprosos
el Xorquet
els Alberets
els Casals
Horta de Don Jaume
Horta del Molí
Horta del Notari
Horta dels Bous
l'Espinar
l'Ombria
la Canal
la Foia
la Foia del Port
la Llosa
la Malleta Redona
la Marjal
la Mesquita
la Planissa

la Rambla
la Riera
la Solana
les Hortetes
les Retures
Muixaraques

Racó de Cabut
Racó de l'Arena
Racó de l'Escaleta
Racó del Galliner
Racó del Teuladí
Sacanyar

Vies de comunicació

Camí de Castells
Carretera d'Alcoi a Benidorm
Carretera de Benimantell

Carretera del Pantà
el Pontet

Altres llocs d'interés

Cementeri
el Castellet

Instal·lacions Esportives

Presència humana

